

HISTÓRIA ŠKOLY

Keďže história skúma dejiny nepriamo, nezastupiteľnú úlohu v jej poznávaní zohrávajú historické pramene rôzneho druhu. História Základnej školy Čadca v Podzávoze možno spoznávať na základe cenných písomných prameňov, akými nesporne sú dostupné kroniky školy. Tá prvá sa datuje od konca 2. svetovej vojny, pretože všetky písomnosti boli zničené pri požiari, keď škola vyhorela.

Obdobie do konca 2. svetovej vojny

Stará školská budova stála pri štátnej hradskej Čadca-Jablunkov, v osade zvanej U Sedliaka. Bola to prízemná budova z tehál, na kamenných základoch, postavená ešte pred prvou svetovou vojnou.

Budova školy z roku 1942

Okrem riaditeľského bytu boli v budove 2 triedy a riaditeľňa. Škola bola 5-triedna. Počet žiakov z roka na rok stúpala a budova takto nevyhovovala. Vyučovať sa muselo striedavo dopoludnia a odpoľudnia. Okrem toho sa musela zriadiť 1 trieda v súkromnom dome p. Františka Krkošku, v Podzávoze, kde sa striedala I. s II. triedou. Tento spôsob vyučovania nevyhovoval, lebo najmä v zimných mesiacoch žiaci už za tmy chodili domov na odľahlé osady. Jediným východiskom bolo postavenie novej budovy, načo však obec Čadca pre finančné pomery nemohla pomýšľať. Stará budova takto slúžila ďalej svojmu účelu a to až do r. 1942, kedy bola zbúraná.

V starej budove pôsobili títo učitelia: Milan Polák, spr. šk., Zlatica Poláková, def. uč., Žofia Micháľková, def. uč., Mária Múčková, def. uč., Ladislav Hulita, spr. šk., Mária Fickuliaková def. uč.,

Ignác Galvánek, def. uč., Alžbeta Celá, výp. uč., Matilda Procházková, def. uč., Olga Polay, výp. uč., Viktória Rimai, výp. uč., Marta Šujanská, doč. uč., Antonia Zimová, doč. uč.

Od roku 1936 snahy o postavenie novej školskej budovy ožívajú. Zásahu o to má nesporne dlhoročný riaditeľ školy, tunajší rodák - Milan Polák, vtedajší starosta obce Čadca a člen zastupit. Slov. krajiny. Neúnavne pracuje, presvieča kompetentných činiteľov o potrebnosti novej školskej budovy a jeho námaha je korunovaná úspechom. Sú vypracované plány a zaistené finančné prostriedky. Povedľa starej budovy má vyrásť veľkolepá moderná budova.

V roku 1941 bola zahájená stavba novej školskej budovy a riaditeľského bytu. Stavba sa skončila roku 1942.

Budova je moderne postavená, s veľkými oknami a priestranými chodbami. V budove je 6 miestností a v 5-tich sa vyučuje. Ďalej v budove sa nachádza riaditeľňa, zborovňa, 3 kabinety a školská kuchyňa.

V novej budove učili: Ladislav Hulita, spr. školy, Alfonz Kilian, def. uč., Matilda Procházková, def. uč., A Szeghyová, doč. uč. a Antónia Zimová, doč. uč. Školský rok 1943/44 sa skončil dňa 20. júna pretože už v tom čase boli slovenské mestá ohrozené

nepriateľským bombardovaním.

Hneď po skončení tohto školského roku nast'ahovalo sa do tunajšej školy slovenské vojsko a žandárstvo, ktoré sa za Slovenského národného povstania pridalo k partizánom. Od tej doby bola budova stále obsadená nemeckým a ukrajinským vojskom a preto v tom školskom roku sa v škole celý rok vôbec nevyučovalo.

Nová škola počas pobytu vojska bola úplne zničená. Školské zariadenie bolo čiastočne popálené a veľmi zničené.

V roku 1945 došlo k poštátneniu všetkého školstva. 9. júla 1945 bola poštátnená tunajšia škola.

Roky 1945 - 1968

V školskom roku 1945/46 sa začalo vyučovanie v škole dňa 10. septembra preto, lebo do 1. septembra ešte neboli skončené rôzne opravy na školskej budove i na zariadení.

Správu školy prevzal František Bartsch, ktorý sa stal riaditeľom školy až do roku 1955, keď pre chorobu musel odstúpiť. Škola sa v tom čase borila nielen s nedostatkom učebníc ale aj obuvi a kuriva.

V nasledujúcom šk. roku nastupuje na post riaditeľa Alexander Thurzo. V tom istom roku nastupuje do učiteľského zboru aj Adam Beležčák, ktorý sa neskôr stáva riaditeľom školy. V tom čase mala škola 322 žiakov. Škola pravidelne oslavovala SNP, VOSR, KSČ, Deň čsl. armády,

Mesiac ČSSP, 1. máj, MDŽ, Deň učiteľ'ov, mala besedu s Dedom Mrázom, narodeniny P. Jilemnického, MDD, nacvičovala spartakiádu...

V škole pôsobí divadelný krúžok, ktorý začal svoju pôsobnosť ešte pod vedením Františka a Jolany Bartschovej v rokoch 1946-47. Každý rok ochotníci nacvičili jednu hru, ktorú s úspechom zahrli nielen na domácej pôde, ale aj v okolitých dedinách - Svrčinovec, Stará Bystrica, Staškov...

Divadelný krúžok pod vedením Jolany Bartschovej

Jedna z prvých dochovaných fotiek učiteľ'ského zboru - spolu so žiakmi 8. ročníka

V šk. r. 1959 - 60 mala škola 415 žiakov, čo si vynútilo prístavbu novej školskej budovy, ktorá zabrala takmer celú časť školského dvora.

Deň **6. január** je pre osadu Podzávoz jedným z najvýznamnejších udalostí. V tento deň bola daná do prevádzky prístavba novej školskej budovy.

Pracovné nasadenie pri stavbe 2. pavilónu školy

Pomáhali všetci...

11. mája 1961 sa začala družba našej školy so školou Český Tešín - Svibice. Všetci hospitovali vo všetkých triedach a popoludní sa hodnotili hospitácie a vzájomne sa vymieňali skúsenosti z uč. praxe.

Kolektív družobnej školy Český Těšín - Svibice a našej školy

V šk. roku 1961-62 sa stáva novým riaditeľom vtedajšej ZDŠ Daniel Stodola. Škola má v tomto období 438 detí - 324 pionierov, 114 iskiev. Počet detí stále narastá. O 2 roky neskôr je ich 607. V šk. roku 1965-66 ich počet stúpol na 690. O 4 roky neskôr na 710.

Pionierska organizácia v škole

Roky 1969 – 1989

V šk. roku 1975 – 76 sa do funkcie riaditeľa školy dostáva Adam Beležčák a do funkcie zástupkyne školy nastupuje Jolana Bristenská.

24.11.1976 sa začala prístavba novej šk. budovy, ktorú realizuje OSP Čadca. Stále prebieha družba so školou v Svibiciach.

Od roku 1976 – 1988 sa začali soboty prac. cti (brigády v škole, skrášľovanie obce).

V šk. r. 1978 – 79 prebehli mimoriadne prázdniny od 8.1.1979 v dôsledku dlhotrvajúcich mrazov. Ochromila sa železničná premávka, zhoršila sa palivovo-energetická situácia, uhlie zamrzlo.

3.9.1979 – 25. výročie založenia ZDŠ na Podzávoze. V ten istý deň bola skolaudovaná tretia nová šk. budova.

15.11.1979 – návšteva námestníčky ministra súdr. Marta Vláčiková.

11.12.1980 – navštívili školu inšpekčné orgány ONV Čadca, aby uskutočnili hĺbkovú komplexnú inšpekciu na škole – do 27.1.1981.

19.11 – 16.12. 1984 – okresná komplexná inšpekcia

Do roku 1989 v škole prebiehali súťaže a aktivity typické pre túto dobu – Puškinov pamätník, Melódie priateľstva, Partizánsky samopal, Beh 17. novembra, Literárny a výtvarný Trenčín, Deň mladého obrancu vlasti, Beh Smeny a Mladej fronty, Posedenie pri samovare, Sľub iskier a pionierov, strelecká súťaž žiakov. Naši žiaci reprezentovali našu školu nielen v rámci kraja, ale aj Slovenska.

Oslavy 1. mája

Medzinárodný deň detí

V zlomovom roku 1989 sa v riadnych voľbách v 2. polroku stáva novým riaditeľom školy PaedDr. Miloš Ivanko a zástupkyňou školy Alžbeta Durajová.

Roky 1990 - 2014

O 2 roky neskôr v šk. r. 1991/92 v konkurze na riad. školy sa dostáva do vedenia Mgr. Božena Kadášová, na poste zástupcu ostáva PaedDr. Miloš Ivanko

V šk. r. 1992/93 sa začala výstavba telocvične. Práce na telocvični pokračovali a postupne sa sprístupňovali jednotlivé pavilóny. **V júni v r. 1997** sa skolaudovali všetky priestory - malá a veľká telocvičňa, šatne, sociálne zariadenia, kabinety.

V roku 1993 v škole prebehla ďalšia hĺbková inšpekcia. Škola má v tomto roku 400 žiakov a do výučby sa zavádzajú nové formy vyučovania - LEGO DACTA. Škola zabezpečuje výučbu štyroch cudzích jazykov- anglického, nemeckého, francúzskeho a ruského. V r. 1994 bola daná do prevádzky plynová kotolňa.

Počas letných prázdnin sa do priestorov starej budovy školy vrátila materská škola, ktorej hrozilo zatvorenie pre nízku využiteľnosť a veľké náklady.

V šk. roku 1996/97 sa zástupcom školy stáva Mgr. Jaroslav Nekoranec. Škola prechádza na ZŠ s 9. ročníkom. Počet detí stúpol na 382.

V šk. r. 1998-99 Mgr. Mária Pikuláková sa stáva novou zástupkyňou školy.

K 30.04.1998 boli z funkcií riaditeľov škôl okresu Čadca odvolaní všetci riaditelia ZŠ prednostom OÚ - p. Špitom. Do vyhláseného konkurzu sa súčasná riaditeľka, p. Kadášová pre svoj vek neprihlásila.

V nasledujúcom školskom roku nastúpili do funkcie riaditeľa školy Mgr. Jozef Kupšo a zástupcu školy Mgr. Milan Šidlo. Počet tried vzrástol na 29. V priebehu letných prázdnin bola dokončená nová strecha na strednej budove.

11.02. - 15.02. - Štátna inšpekcia vykonala v škole inšpekčnú činnosť.

V marci 2002 - 2003 sa ZŠ zlúčila s Materskou školou Podzávoz. Novým riaditeľom zlúčeného subjektu sa opätovne stal Mgr. Jozef Kupšo, zvolený v riadnom konkurze a 4. apríla bola zvolená zástupkyňa riad. pre materskú školu p. Helena Jahodjarová, ktorá túto funkciu zastáva doteraz.

V mesiaci jún šk. roku 2003- 04 prebehla nová voľba riad. školy. V konkurze bol zvolený nový riad. šk. Mgr. Milan Šidlo, za zástupkyňu je zvolená Mgr. Mária Pikuláková.

V šk. roku 2005/2006 - sa škola úspešne zapojila do projektu „Digitálni Štúrovci“. Zo získanej dotácie boli zakúpené 4 komplexne vybavené multimediálne počítače a digitálny fotoaparát a „Vytvorenie jazykového laboratória pre ZŠ“, do ktorého sme sa mohli zapojiť zásluhou úspešného zvládnutia projektu

Na konci roka 2007 bola naša škola na zozname škôl, ktoré by mali ukončiť svoju činnosť z úsporných dôvodov mesta. Po viacerých akciách - stretnutie s poslancami, petícia rodičov, učiteľov, radových občanov a protestnej akcii pred budovou MÚ sa myšlienka zrušenia našej školy nezrealizovala.

V závere šk. roku bol zaslaný projekt na jazykové laboratórium s cieľom získať peniaze na jeho vybavenie.

Škola zlepšuje postupne materiálne -technické podmienky. Oprava strechy telocvične, dokončenie oplotenia ihriska, natieranie okien strednej a novej budovy, žalúzie v novej a str. budove, zakúpenie počítačov...

7. decembra 2007 navštívila našu školu delegácia v zložení: Anna Belousovová - prvá podpredsedníčka SNS a podpredsedníčka NR SR, Ján Mikolaj - podpredseda vlády a minister školstva, Jozef Vražel - vtedajší primátor mesta Čadca. Pri príležitosti prehliadky rekonštrukcie strechy telocvične členovia delegácie slávnostne prestrihli stužku.

1. apríla 2009 - Ivan Szabo, publicista a spisovateľ, ktorý pracoval dlhý čas ako redaktor v časopisoch Kamarát, Život, Stop, Profi Auto, písal knihy uskutočnil besedu so žiakmi našej školy: „Čítanie rozvíja ducha“.

V r. 2009 - výmena okien v 1. objekte celého objektu, rekonštrukcia celej vstupnej chodby, v kt. budove škole prebehla kompletná výmena chlapčenských WC. Naša škola dostáva novú tvár - 20 vyuč. tried, odborné učebne, 2 počítačové učebne, 1 jazykové laboratórium, učebňa technickej výchovy, šk. kuchyňa, telocvičňa, ihrisko, knižnica.

V r. 2012 - v riadnom konkurze bola zvolená na post riaditeľky školy Ing. Eva Gurová. Ešte cez veľké prázdniny sa uskutočnila výmena okien, vymaloval sa celý pavilón č. 3, chodba v pavilóne č. 2 a v pavilóne č. 1 dve učebne (štátna dotácia).

V šk. roku 2012/2013 - bola v poslednom (tretom) pavilóne zriadená nová počítačová a jazyková učebňa pre ročníky 1. - 4., ktorú žiaci využívajú najmä pri výučbe informatiky a cudzích jazykov. Vďaka sponzorstvu p. Jozefa Kondeka mohla škola zakúpiť moderné zariadenie pre interaktívne vyučovanie v hodnote 3.000 eur, za čo mu patrí veľká vďaka!

V tomto školskom roku bol vypracovaný projekt na Revitalizáciu detského ihriska (materská škola), v ktorom bol areál školy obohatený o drevený detský vláčik, lavičky, stoly a altánok, ktoré využívajú nielen deti materskej školy, ale aj žiaci nižších ročníkov.

V šk. roku 2013/2014 - škola realizuje opravu strechy telocvične a bola vymalovaná telocvičňa z prostriedkov MSÚ.

V rámci projektu „Elektronizácia a revitalizácia školskej knižnice“ bola naša knižnica zmodernizovaná. Ostatné vybavenie knižnice išlo z prostriedkov občianskeho združenia. Knihy sa financovali z prostriedkov projektu.

Z rozpočtu školy sa vymenili radiátory v pavilóne školy - 3. poschodie.

V decembri našu školu navštívili bývalí absolventi našej školy: Jozef Kondek, majiteľ firmy JOKO a syn a Mgr. Jozef Klieštík, generálny riaditeľ Kysuckých pekární.